

AFRICANA GANDENSIA

De Afrika-afdeling van de Rijksuniversiteit Gent die tot de sectie Niet-Westerse Filologie van de Faculteit van de Letteren en Wijsbegeerte behoort, geeft in samenwerking met het Seminarie voor Ethnische Kunst en het Seminarie voor Antropologie, het tijdschrift *Africana Gandensia* uit.

Inhoudelijk gaat het hier om een tijdschrift dat menswetenschappelijk werk opneemt over Afrika ten zuiden van de Sahara. Hiermee wordt dan uitsluitend Gentse academici de gelegenheid geboden, hun bevindingen betreffende Afrika te publiceren. Meestal gaat het hier dan om afgestudeerden van de R.U.G., wier licentiaatsverhandeling wordt opgenomen, of ook om het onderwijzend en wetenschappelijk personeel van de faculteit van de Letteren en Wijsbegeerte (met inbegrip van het H.I.K.O.) die hun proefschrift of de weerslag van ander onderzoek gepubliceerd wensen te zien.

In de Afrikanistiek te Gent heeft men immers te kampen met de moeilijkheid dat dergelijk werk weinig aan publiceren toe komt. *Africana Gandensia* tracht aldus juist deze mensen tegemoet te komen en wil in het bijzonder aan jonge Afrikanisten de kans geven hun bijdragen voor te stellen.

Het tijdschrift is evenwel niet gebonden aan een vaste periodiciteit. In 1986 kwam het tweede nummer uit met een voorstelling van het proefschrift van Elze Bruyninx "L'art du laiton chez les Dan et les Guere-Wobe de la région Haut Cavally (Côte d'Ivoire - Libéria)".

Het exemplaar telt 316 pp. (met inbegrip van 129 afbeeldingen en 14 fig., 1 kaart) en het kost 1.000 fr. excl. port.

Onlangs verscheen ook het werk van D. Verboven "A praxiological approach to ritual analysis : The Sigi of the Dogon". Het gaat als nr. 3 van de Serie *Africana Gandensia*, St. Pietersplein 4, 9000 Gent en het kost 400 Bfr.

Elze BRUYNINX, L'art du laiton chez les Dan et les Guere-Wobe de la région du Haut-Cavally (Côte d'Ivoire - Libéria)

Het boek van Dr. E. Bruyninx, een uitgebreide en bijgewerkte samenvatting van haar proefschrift uit 1977 over hetzelfde onderwerp, is om diverse redenen welkom.

Vooreerst houdt het als eerste rekening met het geheel van de messingkunst van de Dan en Gere-Wobe (men duidt deze laatsten tegenwoordig met Wè aan) en meer bepaald zowel met de relatief schaarse metalen beelden en maskers als met de veel rijkere sierkunst o.m. bestaande uit diverse arm- en beenringen, evenals uit snoeren en hangers. Verder behandelt de auteur zowat alle mogelijke aspecten van de messingkunst.

Het werk vangt aan met een inleidend hoofdstuk over de cultuur van de Dan en de Wè (I), daarna komt de figuur van de smid-geelgieter ter sprake (II), vervolgens de door hem gebruikte grondstoffen en werktuigen (III) en tenslotte de techniek van het messinggieten (IV). Hierop volgt een uitgebreid hoofdstuk met de morfologische analyse van de bestudeerde objecten (V). De laatste twee hoofdstukken behandelen resp. de functie en het gebruik ervan (VI) en de symbolische betekenis van de versiering (VII).

De auteur steunt bij dit alles op vier basisbronnen :

1. de tot hiertoe verschenen publicaties ;
2. de gegevens te vinden in de musea ;
3. de veldnota's uit 1938-39 van P.J. Vandenhoute ;
4. de eigen opzoeken tijdens een verblijf in Ivoorkust.

Hierbij komt dan nog de intensieve studie van de messingvoorwerpen zelf met het oog op de ontleding van de vorm.

De resultaten vindt men terug in 225 blz. tekst gevolgd door een groot aantal afbeeldingen van representatieve stukken. Alhoewel het geheel steunt op de studie van ca. 900 objecten - wat de statistische waarde van het geheel ongetwijfeld verhoogt - konden om praktische redenen hiervan slechts een 90-tal worden weerhouden. De overige 36 illustraties geven de voorwerpen in hun culturele context weer, waarbij

de auteur gebruik kon maken van zeldzame opnamen van P.J. Vandenhoute ten tijde van diens verblijf in het Opper-Cavally gebied.

Het boek bevat heel wat nieuwe gegevens. De behandeling, hoe bondig ze ook moge zijn, van de symboliek en de betekenis eveneens als de zeer uitvoerige morfologische analyse is uniek voor de studie van de messingkunst bij de Dan en Wè.

Doordat bij het onderzoek werd gestreefd naar volledigheid, waarbij iedereen weet dat het om een ideaal gaat, en wegens de nauwkeurigheid waarmee te werk werd gegaan, is de publicatie van Dr. Bruyninx bijzonder nuttig voor allen die met de diepere kennis van de Westafrikaanse kunst zijn begaan.

Bespreking door : H. BURSENS

D. Verboven : A praxiological approach to ritual analysis : the Sigi of Dogon. 1986.

In dit werk geeft Verboven een uiteenzetting van het materiaal rond het generatieritueel, de Sigi, zoals het verzameld werd door de groep Franse antropologen die de traditie van Marcel Griaule voortzetten. Elke antropoloog en elke afrikanist kent het werk van deze school.

Verboven analyseert en interpreteert ditzelfde materiaal echter vanuit een moderne, en in hoge mate afwijkende invalshoek, nl. vanuit de praxeologie. Deze optiek ziet het ritueel als een fundamentele, complexe religieuze praxis in een religieus-filosofische en een sociopolitieke kontekst. De verschillende aspecten van het magistrale ritueel worden dan belicht aan de hand van de relevante parameters voor een praxistheorie : agenten, akties, objecten, de spatio-temporele kontekst van aktie. Deze fundamentele procesuele of dynamische benadering van het fenomeen toont een alternatieve interpretatie die tenminste complementair aan de structurele of de strukturalistische moet gezien worden.

Bespreking door : R. PINXTEN